

RELAX, TEL FLEX!

Draag bij aan vlinderonderzoek

FLEXTELLEN

Met deze folder kan jij snel aan de slag met flextellen. We leggen je precies uit hoe je kan flextellen en waarom deze vorm van tellen zo waardevol is. En met de herkenningskaart kan je onderweg eenvoudig de vlinders die je tegenkomt op naam brengen.

DE VLINDERSTICHTING

Een natuur vol vlinders en libellen, dat is waar De Vlinderstichting voor gaat. Dat gaat niet vanzelf, want deze diersoorten hebben het moeilijk in ons land. Daarom stimuleren wij iedereen, van beleidsmakers tot natuurbeheerders en van gemeenten tot tuinliefhebbers, om hun steentje bij te dragen aan de bescherming van deze prachtige insecten. Gelukkig staan we er niet alleen voor. Zo wordt De Vlinderstichting door ruim 5.500 donateurs en ook nog eens zo'n 2.500 vrijwilligers gesteund bij het beschermen van deze kwetsbare diergroepen en de natuur.

Een natuur vol vlinders en libellen, daar gaan we voor!
Help je mee?

Kijk op www.vlinderstichting.nl/wat-kan-jij-doen

WAT KAN JE NOG MEER DOEN?

- Zorg voor voedsel voor vlinders (nectarplanten) én voor rupsen (waardplanten) in je tuin of op je balkon
- Kies voor inheemse planten en struiken
- Kies voor onbespoten planten en laat bestrijdingsmiddelen staan
- Vraag je gemeente om ecologisch beheer (Kleurkeur)

©De Vlinderstichting 2026
www.vlinderstichting.nl

Volg ons op:

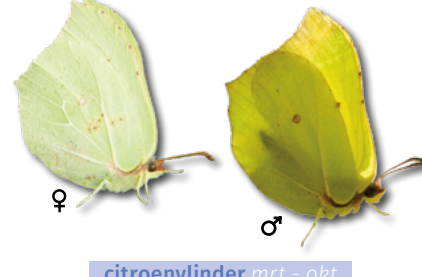
Foto's: Henk Bosma, Albert Vliegthart & Marjelle Molenaar. Tekst: Gerdien Bos & Marjelle Molenaar, met hulp van studenten van de Aeres Hogeschool (Lotte Arkenbout, Joris Groothoff, Dorine Molenaars, Lisanne van Vessel & Sem Winter). Met dank aan het Cultuurfonds (mede dankzij het Jacob van Zijverden Fonds), Fonds 1999, BIJ12 en het Netwerk Ecologische Monitoring. Vormgeving: Marjelle Molenaar.

Vlinders herkennen

Herken 24 algemeen voorkomende vlinders die je onderweg kan tegenkomen met deze handige herkenningskaart. Achter de vlindernaam staat schuingedrukt de periode waarin de vlinder vliegt. Kijk voor meer herkenningskaarten en soortinformatie op onze website www.vlinderstichting.nl

klein koolwitje apr - okt

citroenvlinder mrt - okt

dagpauwoog mrt - sept

koninginnenpage apr - sep

oranje zandoogje jul - aug

scheefbloemwitje apr - okt

oranjetipje apr - jun

distelvlinder mei - okt

groot dikkopje jun - aug

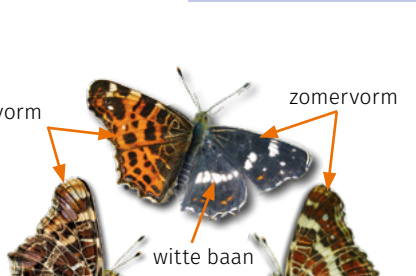
bruin zandoogje jun - aug

groot koolwitje apr - sep

kleine vos mrt - okt

landkaartje apr - sep

zwartsprietdikkopje jul - aug

argusvlinder mei - sep

klein geaderd witje apr - sep

atalanta mei - okt

gehakelde aurelia mrt - okt

koevinkje jul - aug

icarusblauwtje mei - sep

koninginnenpage apr - sep

hooibeestje apr - sep

kleine vuurvlinder mei - okt

veel oranje

groot dikkopje jun - aug

weinig oranje

zwartsprietdikkopje jul - aug

argusvlinder mei - sep

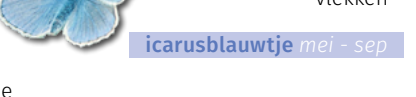
kleine zwarte oogjes

boomblauwtje apr - sep

rij oogjes met 'gouden' randje

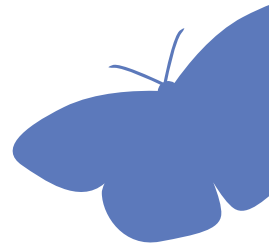
icarusblauwtje mei - sep

FLEXTELLERS GEZOCHT!

INTRODUCTIE

In de afgelopen dertig jaar is het aantal dagvlinders in Nederland met MEER dan 50% afgenomen! Momenteel behoren dagvlinders zelfs tot de meest bedreigde soortgroepen in Nederland, en dat terwijl wij ze hard nodig hebben! Ontdek wat jij kunt doen om deze achteruitgang tegen te gaan!

WAAROM IS INZICHT IN AANTALLEN BELANGRIJK?

Door verlies van leefgebied en door klimaatverandering nemen veel soorten af. Om meer inzicht te krijgen in de oorzaken van de achteruitgang is het uitvoeren van vlindertellingen van groot belang. Want hoe meer we weten en begrijpen, hoe beter we onze vlinders kunnen beschermen. Omdat vlinders snel reageren op veranderingen in hun omgeving, kunnen veranderingen in het leefgebied snel gesignaleerd worden. Meehelpen met tellen kan nu heel gemakkelijk: door flextellingen te doen!

BELANG VAN VLINDERS

Dagvlinders spelen een belangrijke rol in de natuur. Zo dienen ze als voedsel voor onder andere vleermuizen en vogels. Niet alleen als vlinder, maar ook als rups of pop. Ook hebben vlinders een belangrijke rol als bestuivers. Bestuiving is nodig zodat planten zich kunnen voortplanten en verspreiden. Dit is dus van cruciaal belang voor de biodiversiteit. Maar ook voor ons zijn de vlinders als bestuivers belangrijk, want ook ons groente en fruit wordt grotendeel bestoven door insecten. Vooral nachtvlinders zijn daarin heel efficiënt en dragen bijvoorbeeld bij aan de bestuiving van aardbeien.

HALVERING IN 30 JAAR TIJD

In de afgelopen dertig jaar is het totale aantal dagvlinders met meer dan de helft afgenomen. En elk jaar zakt de vlinderstand weer wat dieper weg. Dit is natuurlijk slecht nieuws voor de natuur, maar er is hoop! Door mee te helpen met flextellingen kunnen we beter begrijpen hoe het met de vlinders gaat en hoe we ze het beste kunnen beschermen.

WAT IS FLEXTELLEN?

De naam zegt het al: flextellingen zijn flexibel! Flextellen is daarom een gemakkelijke én waardevolle manier om vlinders te tellen. Bij een flextelling tel je alle vlindersoorten die je tijdens een wandeling ziet. Dat hoeft geen vaste route te zijn: het kan bijvoorbeeld onderweg naar de supermarkt, tijdens een rondje met de hond of als je een dagje in een mooi natuurgebied bent. Alle vlinders die je ziet, geef je door via één van de flextel-apps (zie de QR-code). Help ook mee en draag bij aan het onderzoek naar dagvlinders in Nederland!

VOORDELEN VAN FLEXTELLEN

- Door de looproute en tijd bij te houden weten we waar en hoelang er geteld is.
- Doordat alle vlinders die worden gezien, geteld en doorgegeven worden, weten we ook waar er geen vlinders zijn waargenomen.
- De aantallen vlinders in zo'n complete telling geven informatie over de vlinderpopulatie ter plaatse.
- Met al deze extra informatie kunnen we trends berekenen die nauwkeuriger zijn dan de trends op basis van alleen losse waarnemingen.

FLEXTELLEN IS GEZOND!

Wist je dat het tellen van vlinders een goede invloed heeft op je gezondheid? Wetenschappelijk onderzoek in Groot-Brittannië laat zien dat het tellen van vlinders je minder angstig maakt, dat je een grotere verbondenheid met de natuur voelt en meer oog krijgt voor vlinders. Zelfs drie weken na de telling bleken deze positieve effecten nog aanwezig. De ondervraagde tellers werden door het tellen van vlinders ook gestimuleerd om in actie te komen voor de natuur, bijvoorbeeld door kleine aanpassingen in hun tuin te doen of hun gemeente aan te sporen tot ecologisch beheer.

WAAROM FLEXTELLEN?

Wat is er nu zo anders aan flextellen dan aan losse waarnemingen? En waarom geeft flextellen een beter inzicht in hoe het met de dagvlinders in Nederland gaat?

- **Losse waarnemingen:** een eenmalige of toevallige waarneming van een soort. Het gaat om een op zichzelf staande melding, vaak zonder verdere context of herhaling. Bij losse waarnemingen is er alleen informatie over wat er wél is gezien, maar niet over wat er níet is gezien.
- **Flextellingen:** elke dagvlinder die je ziet, geef je door. Zo maak je een compleet lijstje. Dit geeft dus niet alleen informatie over wat je ziet, maar ook over welke soorten je niet hebt gezien.

STAPPENPLAN: AAN DE SLAG MET FLEXTELLEN

1. Download een van de flextel-apps (zie QR-code).
2. Maak gemakkelijk een account aan, zodat je je route, locatie en waarnemingen kunt gaan doorgeven.
3. Om de dagvlindersoorten te leren herkennen en onderscheiden, is aan de achterkant van deze flyer een herkenningskaart opgenomen.
4. Belangrijk bij flextellen is dat je alle soorten en aantallen dagvlinders die je ziet, doorgeeft via de app. Elke vlinder die je tijdens de wandeling tegenkomt telt!
5. Ook als je tijdens een telling helemaal niets hebt gezien, is het belangrijk om de telling toch op te slaan. Juist deze nultellingen geven belangrijke informatie.
6. Aan het einde van de wandeling heb je een lijstje met de soorten en aantallen dagvlinders die je hebt gezien.

APPS DIE GESCHIKT ZIJN OM TELLINGEN IN TE VOEREN

Count4Nature Deze app, ontwikkeld door De Vlinderstichting, is speciaal ontworpen voor flextellingen. Je kunt meerdere soortgroepen tellen en je bepaalt zelf hoe lang je telt. Extra handig: Als je al voor een meetnet (vlinders, libellen, nachtvlinders) telt, dan kan dat ook met deze app. Daarmee doe je al jouw tellingen in één app. Wel zo handig!

ButterflyCount In deze app doe je tellingen van een kwartier. Je kan de tijd even stopzetten om een foto te maken, zodat je deze toe kan voegen aan je telling.

LiveAtlas In deze app kies je zelf hoe lang je telling duurt. Je kunt meerdere soortgroepen tegelijk tellen. Aan het eind van je telling geef je per soortgroep aan of je een complete telling hebt gedaan.

Observation Met deze app kan je losse waarnemingen doen, maar ook flextellen. Door een "sessie" te starten kun je meerdere soortgroepen tegelijk tellen.

